**Engineer** Support

# Ordliste

Hvad ordene på dette site betyder — én linje hver, en hel artikel om nogle af dem og et link til dem, der definerer dem.

Dette site forklarer sig selv offentligt. Krediteringerne nævner hver eneste teknologi bag det, noterne diskuterer browserfejl, og tilgængelighedserklæringen henviser til nummererede afsnit — så en læser, der følger noget af det, møder ord, der er præcise og ukendte på samme tid.

Hvert af dem får en linje herunder. Navnet linker til dem, der definerer det, for et resumé er et sted at begynde, og en specifikation er det, der er sandt. Hvor sitet har skrevet en længere artikel om et ord, åbner navnet artiklen i stedet, og dens afsnit »Læs mere« begynder ved den samme kilde.

**acceptkriterier**
betingelser for at godkende en bestemt ændring

**ACME**
protokollen, der udsteder et certifikat uden et menneske

**adgangskode**
en hemmelig streng, der beviser, hvem der logger ind

**adgangskontrol**
at give eller nægte hver anmodning om en ressource

**alarm**
en besked, et system sender, når noget kræver et menneske

**animation**
en ændring i en sides udseende, der afspilles over tid

**Ansible**
et værktøj der sætter en server i en nedskrevet tilstand

**API**

den beskrevne måde et program kalder et andet på

**app**
et program, folk bruger til at få en opgave løst

**ArcGIS**
Esris kommercielle GIS-platform

**ARIA**
ekstra markup der navngiver en kontrol for hjælpeteknologi

**arkitektur**
hvordan et systems dele passer sammen, og hvorfor

**autentificering**
bekræftelse af den påståede identitet bag en anmodning

**AWS**
Amazons cloud-platform

**axe**
den tilgængelighedsmotor dette site revideres med

**Azure**
Microsofts cloud-platform

**backend**
den halvdel af et system læseren aldrig henter

**backup**
en kopi af data mod tab, og det at lave den

**Bash**
GNU-skallen, de fleste scripts er skrevet til

**belastningstest**
en test, der måler et system under simuleret trafik

**bibliotek**
kode, pakket så andre programmer kan kalde den

**Bicep**
Azures eget sprog til at erklære infrastruktur

**BigQuery**
Googles lager til forespørgsler på meget store tabeller

**blue-green deployment**
at skifte trafikken mellem to ens produktionsmiljøer

**business intelligence**
at omsætte virksomhedens data til beslutningsgrundlag

**cache**
en gemt kopi en browser må genbruge i stedet for at spørge

**caching**
at beholde et svar, så arbejdet ikke gentages

**canary release**
at frigive en ændring til en lille del af brugerne først

**CDN**
servere nær læseren, der udleverer kopier

**change data capture**
at aflæse ændringerne i en database og sende dem videre

**chaos engineering**
kontrollerede forsøg, der indfører fejl i et kørende system

**CI**
at flette ændringer ind dagligt og bygge og teste hver gang

**CIDR**
en måde at skrive og route adresseblokke af alle størrelser

**CLDR**
Unicodes data om hvert sprogs datoer, tal og sortering

**cloud**
it-ressourcer lejet i timen hos en anden

**code review**
en andens gennemgang af en ændring, før den flettes ind

**container-runtime**
programmet, der faktisk starter en container

**Content Security Policy**
en liste over, hvor en side må hente ting fra

**cookie**

en lille værdi, et site beder browseren gemme

**Core Web Vitals**
tre mål for, hvordan en side føles at bruge

**CORS**
sådan lader en server fremmede oprindelser læse dens svar

**crawler**
et program, der henter sider for at indeksere dem

**cron**
planlæggeren i Unix, der kører kommandoer til faste tider

**cross-site scripting**
et angreb, der får en side til at køre en angribers script

**CSRF**
et angreb, der narrer en browser til en uønsket forespørgsel

**CSS**
sproget, der siger, hvordan en side ser ud

**CTE**
en navngiven delforespørgsel, der læses som en tabel

**CVE**
den offentlige liste, der giver hver kendt sårbarhed ét id

**dashboard**
én skærm bygget til at svare på et tilbagevendende spørgsmål

**data lake**
et lager, der gemmer rå data i deres oprindelige form

**data mesh**
at lade domæneteams levere deres analysedata som produkter

**data warehouse**
en database, der samler virksomhedens data til analyse

**database**
en ordnet samling data, som programmer kan gemme og søge i

**databaseforespørgsel**
et nedskrevet spørgsmål en database svarer på

**databaseindeks**
en struktur, der finder rækker uden at læse hele tabellen

**databasenormalisering**
at ordne tabeller, så hver oplysning kun gemmes ét sted

**databaseskema**
en navngiven gruppe tabeller i én database

**datalagring**
at gemme data til senere brug, eller medier, der rummer dem

**datasæt**
en samling data, der udgives som én enhed

**dataafstamning**
overblik over datas vej gennem kilder og bearbejdning

**dataanalyse**
systematisk behandling af data for at finde mønstre

**defekt**
en mangel, der gør, at et produkt ikke opfylder kravene

**definition af færdig**
fælles kvalitetskrav til færdigt produktarbejde

**deployment**
at flytte en ændring derhen hvor folk faktisk bruger den

**DevOps**
praksis, der forener softwareudvikling og drift

**DHCP**
en protokol, der tildeler IP-adresser og netværksopsætning

**disaster recovery**
at genskabe driften efter et nedbrud med en afprøvet plan

**Django**
et Python-framework til at bygge webapplikationer

**DNS**
registret der gør et navn til en adresse

**Docker**

en måde at sende et program med alt, hvad det behøver

**DOM**
det levende træ af objekter, som browseren bygger af en side

**driftshemmelighed**
en nøgle eller adgangskode, et program skal bruge

**driftshændelse**
en hændelse, der bringer et systems data eller drift i fare

**dæmon**
et program, der kører i baggrunden uden opsyn

**e-mail**
post, der sendes mellem postkasser over internettet

**effekter af ingeniørarbejde**
virkninger man kan konstatere efter teknisk arbejde

**eksponentiel backoff**
en pause mellem forsøg, der ganges op efter hver fejl

**end-to-end-test**
en test, der går gennem hele systemet, som en bruger gør

**enhedstest**
en automatisk kontrol af et lille, isoleret stykke kode

**error budget**
den andel fejl, et pålidelighedsmål stadig tillader

**ESLint**
en regeldreven linter til JavaScript

**ETL**
at flytte data mellem systemer og omforme dem undervejs

**event sourcing**
at gemme ændringer som hændelser og udlede tilstanden af dem

**favicon**
det lille billede en browser viser ved en side

**feature flag**
en kontakt, der slår kode til og fra uden at genbygge appen

**feed**
en sides opdateringer i et format, man abonnerer på

**fil**
et navngivet sæt data, der gemmes som én enhed

**filsystem**
den struktur, der gør en disk til navngivne filer og mapper

**firewall**
regelsættet, der afgør, hvilken trafik slipper igennem

**font**
en skrifttype i en fil, siden henter

**forbindelsespulje**
et lager af åbne databaseforbindelser til genbrug

**forge**
en fælles server til koderepositories og samarbejde

**frontend**
systemdelen, der står for præsentation og interaktion

**fuldtekstsøgning**
søgning på ord i dokumenter, sorteret efter relevans

**GDAL**
et bibliotek til at læse og konvertere geodata

**Gemini**
en let internetprotokol til at levere hypertekst

**gemtext**
et tekstformat med ét link per linje

**gennemløbstid for ændringer**
tiden fra et commit til ændringen er i produktion

**GeoJSON**
geografi skrevet som JSON

**geospatial**
data hvis betydning afhænger af hvor de er

**GIS**

systemer til data, der har et sted på et kort

**git**
versionsstyringen, dette sites historik lever i

**git hook**
et script, git kører, når noget sker

**GitHub**
Microsofts hosting af git-repositories

**GitLab**
en kodeplatform, man også kan køre selv

**GitOps**
at drive infrastruktur ud fra en ønsket tilstand i Git

**Go**
et kompileret, stærkt typet sprog med garbage collection

**god praksis i softwareudvikling**
afprøvede arbejdsmetoder til bestemte vilkår

**Google Cloud**
Googles cloud-platform

**Gopher**
en menuprotokol til at hente dokumenter på internettet

**Grafana**
et dashboardværktøj til metrikker og logge

**GraphQL**
et forespørgselssprog, hvor klienten selv vælger felterne

**gRPC**
et framework til at kalde fjernprocedurer over HTTP/2

**hardware**
de fysiske dele af en computer

**health check**
en automatisk test af, om en tjeneste fungerer

**hreflang**
attributten der parrer en side med dens oversættelser

**HSTS**
en browsers løfte om at bruge HTTPS næste gang

**HTML**
sproget, en sides struktur er skrevet i

**HTTP**
forespørgslen og svaret som webben bygger på

**HTTPS**
de samme forespørgsler over en krypteret forbindelse

**hændelseshåndtering**
koordineret indsats under en hændelse

**hærdning**
at fjerne det, en angriber kunne bruge

**høj tilgængelighed**
evnen til at holde en tjeneste kørende, når en del svigter

**idempotent**
sikkert at køre to gange, fordi anden gang intet ændrer

**immutable infrastructure**
at udskifte servere i stedet for at ændre dem på stedet

**infrastructure as code**
at styre infrastruktur fra versionerede definitionsfiler

**internationalisering**
at udforme software, så den let kan lokaliseres

**IP-adresse**
et tal, der fortæller netværket, hvor en pakke skal leveres

**IPv6**
versionen af internetprotokollen med adresser på 128 bit

**it-bruger**
en person eller proces på personens vegne med systemadgang

**it-sikkerhed**
beskyttelse af data og systemer mod misbrug og skade

**JavaScript**

sproget, browsere kører

**JSON**
tekstformatet, de fleste data rejser i

**JSON Schema**
et sprog til at beskrive, hvordan JSON-data skal se ud

**JWT**
et kompakt, URL-sikkert token med claims i JSON

**kanonisk URL**
den ene adresse en side kalder sin egen

**kodebase**
al kildekoden til én app, samlet i ét repository

**kodekvalitet**
hvor korrekt og letforståelig koden er og kan ændres

**konfiguration**
de indstillinger, der afgør, hvordan et system opfører sig

**kontinuerlig levering**
at holde software klar til sikker udgivelse efter behov

**kontrakttest**
test af aftalte grænseflader mellem komponenter

**kontrastforhold**
hvor langt to farver er fra hinanden, som et tal

**kryptering**
at gøre data ulæselige uden nøglen

**Kubernetes**
et system der holder en flåde af containere kørende

**kvalitetsport**
en række tjek, kode skal bestå, før den går videre

**kø**
arbejde lagt i rækkefølge, så noget andet kan tage det

**landmærke**
et område på siden, en skærmlæser kan springe til

**latenstid**
ventetiden mellem spørgsmålet og svarets begyndelse

**lazy loading**
at hente noget først, når der er brug for det

**Leaflet**
et lille bibliotek til kort i en browser

**Lighthouse**
Chromes egen måling af hastighed, markup og god praksis

**linter**
et værktøj, der finder mistænkelig kode uden at køre den

**Linux**
kernen, de fleste servere kører på

**load balancer**
en server, der fordeler anmodninger på flere andre

**logning**
at skrive ned, hvad der sker, mens det sker

**lokalisering**
at tilpasse software til ét markeds sprog og konventioner

**macOS**
Apples styresystem til computere

**Mapbox**
en kommerciel kilde til kortfliser og stile

**Markdown**
almindelig tekst med få tegn der betyder formatering

**maskinlæring**
at bygge software, der lærer en opgave af eksempler i data

**materialiseret view**
et view, der gemmer forespørgslens resultat som en tabel

**metadata**
de data der beskriver andre data, så de kan findes

**metrikker**

tal, et system rapporterer om sig selv

**microservices**
en arkitektur af små tjenester, der hver udrulles for sig

**migrering**
en planlagt overgang til en ny version eller platform

**multifaktorautentificering**
login, der kræver to eller flere forskellige slags bevis

**mål for datatab**
det største tidsrum, der må mangle data fra

**mål for gendannelsestid**
tidsmålet for at genoptage en tjeneste efter afbrydelse

**NAT**
omskrivning af IP-adresser, når pakker passerer en router

**nedetid**
den periode hvor en tjeneste ikke svarer nogen

**netværksport**
tallet, der vælger en tjeneste på en vært

**netværksserver**
en maskine eller et program, der betjener andre via netværk

**Next.js**
et React-framework til at bygge webapps

**nginx**
en webserver og omvendt proxy

**notat om arkitekturvalg**
et kort notat om designvalget og dets begrundelse

**OAuth**
en måde at give en app begrænset adgang uden adgangskoden

**observerbarhed**
evnen til at forstå et system ud fra de data, det sender ud

**omvendt proxy**
en server, der modtager trafik på webtjenestens vegne

**onion-tjeneste**
en adresse, der kun virker gennem Tor

**OpenAPI**
en maskinlæsbar beskrivelse af et HTTP-API

**OpenID Connect**
et identitetslag oven på OAuth til at logge brugere ind

**OpenTelemetry**
én leverandørfri måde at sende telemetri

**ORM**
et bibliotek, der kobler tabeller til objekter i koden

**overvågning**
at holde øje med et kørende system, så det siger til først

**partitionering**
at dele én tabel i fysiske stykker

**penetrationstest**
et godkendt angreb, der viser, om sårbarheder kan udnyttes

**PHP**
sproget, det meste af det gamle web kører på

**pipeline**
en række trin der fører data fra kilde til brug

**Playwright**
værktøjet, der styrer en browser i tests

**Podman**
en containermotor, der ikke behøver en dæmon

**PostGIS**
udvidelsen, der giver PostgreSQL geometri

**PostgreSQL**
databasen det meste af dette arbejde er bygget på

**postmortem**
en skriftlig gennemgang af en driftshændelse og dens årsager

**privilegium**

en ret, et system giver en person eller en proces

**progressive enhancement**
at bygge sider, der virker i ren HTML, og så lægge mere på

**progressive web app**
et website, der kan installeres og køre som en app

**Prometheus**
en database, der henter og gemmer metrikker

**protokol**
de aftalte regler, to programmer følger for at tale sammen

**proxy**
en server, der sender en anmodning videre for dig

**Python**
sproget, det meste af dette sites værktøj er i

**QGIS**
det frie desktop-GIS

**RAID**
flere diske, der kører som én, typisk for at tåle et nedbrud

**rate limiting**
et loft over antal kald fra én klient pr. tidsrum

**RBAC**
rettigheder givet til en rolle, ikke en person

**Redis**
et hukommelseslager til ting, der kun skal gemmes kort

**refaktorering**
at ændre kodens struktur uden at ændre, hvad den gør

**regressionstest**
test af om en ændring bevarer eksisterende adfærd

**regulært udtryk**
et mønster, der beskriver, hvilke tekststrenge der matcher

**replikering**
at holde kopier af en database i takt på andre servere

**repository**
et lager, der gemmer versioner af et sæt filer

**responsivt design**
et layout, der tilpasser sig den skærm, det læses på

**REST**
webbens arkitekturstil, bygget op om ressourcer

**retrieval-augmented generation**
at generere svar ud fra dokumenter hentet til spørgsmålet

**robots.txt**
filen der fortæller crawlere hvor de ikke må gå

**RSS**
det ældste af de to XML-formater, et feed skrives i

**Ruff**
en hurtig linter og formatter til Python

**runbook**
afprøvet vejledning til en tilbagevendende driftsopgave

**Rust**
et kompileret sprog, der tjekker hukommelsen for dig

**S.M.A.R.T.**
diskens indbyggede selvovervågning, der varsler nedbrud

**semantisk versionering**
versionsnumre, der viser, om en opdatering er kompatibel

**SEO**
at gøre en side findbar uden at betale for det

**server-sent events**
en envejsstrøm af hændelser fra en server over HTTP

**server-side rendering**
at danne en sides HTML på serveren ved hver forespørgsel

**serverless**
at køre kode uden selv at drive serverne under den

**service level objective**

et målbart pålidelighedsmål, en tjeneste skal leve op til

**service worker**
et script der svarer på forespørgsler uden netværk

**single-page application**
en webapp, der indlæser én side og ændrer den med JavaScript

**sitemap**
en liste over et sites sider, skrevet til maskiner

**skalerbarhed**
om mere belastning kræver andet end flere maskiner

**skærmlæser**
software der læser en side op eller til braille

**software**
programmerne og dataene, en computer kører

**softwarepakke**
kode, samlet med en beskrivelse, klar til at installere

**SQL**
sproget, relationelle databaser svarer på

**SQL Server**
Microsofts relationelle database

**SQL-injection**
et angreb, der gør input til en del af en SQL-forespørgsel

**SQLite**
en hel database i én fil

**SSH**
en krypteret skal på en anden maskine

**SSRF**
et angreb, der får en server til at hente angriberens URL

**statisk sitegenerator**
et program der skriver hver side ud på forhånd

**stjerneskema**
en model med én faktatabel og dimensionstabeller omkring den

**stor sprogmodel**
et neuralt netværk, der forudsiger næste token i en tekst

**strukturerede data**
fakta om en side, skrevet til maskiner

**stylesheet**
filen, der holder en sides CSS

**styresystem**
softwaren, der styrer maskinen for alle andre programmer

**Subresource Integrity**
et hash en browser tjekker en fil mod

**SVG**
et XML-sprog til grafik, der kan skaleres

**systemd**
det, der starter alt andet på Linux

**systemkerne**
kernen i et styresystem

**teknisk gæld**
den merpris, en hurtig nødløsning i dag koster senere

**teknisk ledelse**
retning og klart mandat til tekniske beslutninger

**Terraform**
HashiCorps værktøj, der planlægger og udruller infrastruktur

**testdrevet udvikling**
at skrive testen før koden, én lille test ad gangen

**tilbagerulning af en udrulning**
at genaktivere en tidligere udrulning efter en fejl

**TLS**
protokol til autentificerede, krypterede forbindelser

**Tor**
et netværk der sender trafik gennem frivillige relæer

**transaktion**

en gruppe databaseændringer, der lykkes eller fejler samlet

**trykknap**
et element, man trykker på for at få noget til at ske

**TypeScript**
JavaScript med typer tjekket før det kører

**Ubuntu**
en Linux-distribution, der er almindelig på servere

**UI**
den del af et program, man ser og arbejder med

**Unicode**
standarden, der giver hvert tegn sit eget nummer

**URL**
adressen, der siger, hvor en ting er

**UTF-8**
Unicode-kodning med én til fire byte pr. skalarværdi

**validering**
at tjekke input mod reglerne, før man stoler på det

**vektorsøgning**
søgning efter vektorer, der ligger nærmest en forespørgsel

**viewport**
den del af en side et vindue faktisk viser

**virtuel maskine**
en hel computer, der kører i software på en fysisk vært

**VPN**
et logisk adskilt netværk over fælles infrastruktur

**vært**
en computer, der er koblet til et netværk

**WCAG 2.2**
standarden for webtilgængelighed, som sitet sigter mod

**web app-manifest**
en JSON-fil, der beskriver et site som en installerbar app

**web components**
browserfunktioner til nye, genbrugelige HTML-elementer

**WebAssembly**
et portabelt binært kodeformat, der kører i en sandkasse

**webbrowser**
programmet, man bruger til at åbne websider

**webhook**
en HTTP-forespørgsel, som en tjeneste sender, når noget sker

**WebP**
et rasterbilledformat med komprimering med og uden tab

**website**
beslægtede websider udgivet sammen med et fælles formål

**WebSocket**
en protokol til en tovejsforbindelse, der forbliver åben

**webtilgængelighed**
et websteds brugbarhed for mennesker med handicap

**WordPress**
et open source-system til indholdsstyring på websites

**YAML**
et format til indstillinger et menneske kan læse

**zero trust**
en model, der ikke giver tillid ud fra netværket alene

Skab et fælles ordforråd

Et fælles ordforråd gør tekniske valg lettere at drøfte.

**Se vores ydelser** Kontakt os →

Følg ordet til dokumentationen

Følg et begreb til forklaringen, primære kilder og relevant arbejde, før I vælger værktøj.

**Cases** Kontakt os →

Afklar valget bag begrebet

Medbring de ord i et tilbud, som påvirker en beslutning, I skal træffe.

**Se, hvad det koster** Kontakt os →

# Drøft de praktiske konsekvenser

Vi kan hjælpe med at omsætte tekniske muligheder til konsekvenser for organisationen.

Se vores ydelser

welcome@engineer.company +45 50 10 61 84 København, Danmark

Tag denne side med dig

Visitkort

Lavet med kærlighed af D.

CVR 45969703 · Tagensvej 105C, 3. th, 2200 København N

Copyright © 2025 – nu · Engineer ApS · Alle rettigheder forbeholdes.

Udskrevet fra https://support.engineer.company/da/glossary/